

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

**De vita Francisci Xaverii, qui primus e Societate Jesu in
Indiam & Japoniam Evangelium invexit - Cod.
Ettenheim-Münster 188**

Torsellini, Orazio

[S.l.], nach 1607

Caput IX.

[urn:nbn:de:bsz:31-115990](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-115990)

Phytorum magister, ut longae
 est. Ita de hoc Euantho, liberalitate Re
 gina, Regis auctoritate, conspicienda res, p[ro]p[ri]a
 Chiqua, non majore illorum merito, quam
 ad Christianam conversionem.

Brachmarum, omnium, nonnullorum
 eorum unversis.

Cap. LX.

Inter haec haud nihil eum Brachmanis Fran
 Brachmanis, i[st]o negotij fuit. Inter omnes Indorum gentes
 corum, reli
 gis.

non solum nobilitate sed etiam ipsi gentia e-
 minent Brachmanes, siue regia eides et in
 cordatolis. Unum ipsi Deum colunt: Paratrem
 uicant, principium rerum omnium, omni ex par-
 te perfectum, quippe conditor totius terraeque.
 Sed fabularum innumerabiles ad deipicentis
 cultus, affingunt uero: ab illo tres filios pro-
 genitos, mundique administrationi praepositos,
 quorum tamen una sit natura, una diuinitas.
 Nil aliud Brachmanis ipsorum significans signu-
 la, quibus in extremis torni, ex modo furanti
 pendunt, acceptas olim trini Dei ueritatem,
 siue improbitate hominum, siue diuinae cuncti-
 tate indultorant. Tunc quosque Pis: illi dicunt
 uisuntur cum terris, terribis ab eis sequenti-
 p[ro]p[ri]a, in unum coeuntibus. Eorumdem signu-
 laura uarijs formis, quae olim inducunt, fide,
 Pagodes ab ipsis uicantur. Et Brachmanis qui
 Deum apud Indos doctrina et abstinentia fama
 nobilis, in Amosio praesentibus insueti sunt

Brachmanis nequitiaque iniquas. Quippe in ea Indis p[ro]p[ri]a
 improbitas, in p[ro]p[ri]a, quae longi ipso fuit, impeditur.
 nequitia ingenuit nequitia nequitia aduersi dilecti. In
 75-104

remotis ab his supposito tympano seu epulibus
 persistens impunitis, Deorum simulacra epulibus:
 Quorumque nomine ab eis postulandi, que ipsi ad
 suscipiendas familias suas, desud crant, denuncian-
 ta Deorum, nisi exemplis faciant imperata.
 Haec enim ergo eos palam simulacra criminari
 apud populum, eorumque fallacias aperire coepit.
 Erant multi, qui relicta immanis Deorum super-
 stitione ad Christum se aggregarunt, saluti fidei
 Brachmanas autem fidei doctrinam sine utroque Brachmanas
 miracula ostendi, dico in ueneratione uerso, terram Franciam omni
 cetera donis atque omni ratione demerari uani cetera expetere
 debeatur. Sed pauperibus, uia liberalium
 dona. Ille, remissis munusculis, uia liberalium
 conseruabat suam, ut tamen Brachmanum amari
 sua retineret. Et Christianorum pagos circum
 iens, ad illorum sedes, pagos eorum, que Deo Pagos
 nomine appelland. sapienter uocabatur ex Brach-
 manum numero atque per tradit ad Christum
 posse uideret, cum salute plurimorum. Foris
 ad Pagos uenerat, ubi Brachmanas erant fidei Franciam una
 ducenti: que Romanis adreata nuntiatis, fra- gressu cum
 quibus ad eum uocant. Consulati me fidei Brachmanis
 multisque uerbis ultra citroque habetis, suscipiatis
 ex eor Franciam in consessu, quod tamen ille
 ut his precipere in eum ad ipsos uocabat.
 Post longum certamen, quo consilium
 respiceret, ad seculi octogenarium, uel maximam
 ex omnibus, communi consensu delata res est.
 Is ualde taxireuersus percontabat, niuis de ha-
 ueris, quid Christianis hominibus consilium
 Deo. Ad ille uenit improbitate cognita
 negant se de Christianis rebus uerbi prae
 esse facturum, quoniam ipse si ubi per eum
 respondit

Francisci Francij

Illato Francisco
injuria illumi-
nis vindicta.

namque Catechismi prioris videndi scriptis Christi-
sibi e' Parmensis quicquid scriptis horumque etiam
magistrorum delogores. Per idem tempus Dei, quam
sibi cordi erat Francij, humilitatis in illis doctrinam
Dynastam Ethnium certis de causis adibat, qui ut
erat inhumana ac barbara, unum famulatum in regio-
ne pariter non minus iustitiam quam contumeliose
venientem domo sua excludit: et simul irrilem ob-
jecit, si parula ipse Christianorum adiret templum,
se inuicem excluderet. Francij imperia per eos,
qui adfuerant vulgata neminem minus quam
ipsum, cui illata fuerat, irritavit. Eximio
indignum faciens non magis Lusitanis, quam neo-
phytis virum, et divinitus profecto vindictam
D. sur relicta impunitam ultor ac vindex Dei
contumeliosum hominem celerrime debita posse
victis esse poena. Paucis inter ceteros diebus, in Dy-
nastam, quem illi non procul a domo Chri-
stianorum, in armatos inimicos incrimis inivit.
Ergo cum manu non prope fugam salutis con-
sistere: illi in seipsis telis in tergo fugientis hære-
re. Ventum erat ad templum Christianorum
quod miser ille sua fuga receptam designabat
animo, pristina magniloquentia oblitus. Sed
neophyti clamore ac tumultu exorti, sacra ante
alibum complenerant: urgentibusque, ut sit, ut
finis primo, per fugium fugientis aperire, ut
maxime vellent, adquirebant. Hi, obstantes homi-
nem, pro se quisque Deum, Francij ultorem
aperuisse oculos fremunt: divina utique non
humana opera arguit illi, quod petores, inter-
ditum. Ita exclusor ille, insperantibus inimicis, in
Christianorum templum confugere frustra vultus
exhibebat; eo modo clusus a Deo, cuius ipse se
sisset exemplum.

